

برآورد شیوع سرطان کولورکتال بر اساس داده‌های بقا در ایران در سال ۱۳۸۶

دکتر فرزانه اثنی عشری^۱، دکتر محمد رضا سهرابی^۲، دکتر علیرضا ابدی^۲، دکتر عباسعلی محراجیان^۳،
دکتر علی اصغر کلاهی^{*}، دکتر پروین یاوری^۲، دکتر محمد اسماعیل اکبری^۴

^۱ مرکز تحقیقات سرطان، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
^۲ گروه بهداشت و پزشکی اجتماعی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
^۳ بخش گوارش، بیمارستان شهدای تجریش، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

چکیده

سابقه و هدف: سرطان کولورکتال، یک بیماری کشنده و نسبتاً شایع (۵۰۰۰۰ مورد جدید در سال در ایران) است. با توجه به بروز بالای سرطان کولورکتال (۷ در ۱۰۰۰۰۰ نفر) و افزایش نسبت بقا و نیز اهمیت شاخص شیوع در مدیریت سرطان، در این مطالعه، شیوع ۱، ۲-۳ و ۴-۵ ساله سرطان کولون بر اساس داده‌های بقا تعیین شده است.

روش بررسی: این مطالعه به صورت توصیفی و با پیگیری ۲۳۴۲ بیمار مبتلا به سرطان کولورکتال ثبت شده در مرکز ثبت سرطان ایران، طی سال‌های ۸۰-۸۴ انجام شد. بیماران در زمینه وضعیت بیماری (زنده بودن یا فوت) مورد پرسش قرار گرفتند. میزان بروز اختصاصی سنی نیز از گزارش کشوری ثبت موارد سرطان استخراج شد. نسبت بقای ۰/۵، ۱/۵، ۲/۵، ۳/۵، ۴/۵ و ۴/۵ ساله محاسبه شده و در فرمول شیوع مورد استفاده قرار گرفت.

یافته‌ها: نسبت بقای ۰/۵، ۱/۵، ۲/۵، ۳/۵ و ۴/۵ در سرطان کولورکتال به ترتیب ۷۹/۲٪، ۶۵/۰٪، ۵۷/۳٪ و ۵۱/۷٪ به دست آمد. موارد شیوع ۱، ۲-۳، ۴-۵ و تجمعی ۵ ساله سرطان کولورکتال در کل جمعیت، به ترتیب ۴۱۵۶، ۴۲۸۳، ۵۷۱۵ و ۱۳۹۵۴ نفر بود.

نتیجه‌گیری: برآورد موارد شیوع در سال‌های متفاوت پس از تشخیص (۱، ۲-۳ و ۴-۵ ساله)، برای ارزیابی بیماران نیازمند به درمان اولیه، پیگیری کلینیکی و زمان بهبودی، و همچنین توانبخشی و حمایت‌های تسکینی به کار می‌آید. بنابراین پیشنهاد می‌شود، نیازهای مدیریتی برای ارایه خدمت مناسب و علمی بر حسب این تعداد در سال‌های آینده محاسبه شود.

واژگان کلیدی: شیوع، سرطان کولورکتال، نئوپلاسم، کانسر، ایران.

مقدمه

۱۰۰۰۰۰ زن ایرانی بوده است (۴). بر طبق همین مطالعات، سالیانه ۵۰۰۰ نفر (۷ در ۱۰۰۰۰۰) در ایران به سرطان کولورکتال مبتلا می‌شوند (۲). طبق مطالعه انجام شده در حوزه سلامت وزارت بهداشت (توسط دکتر محسن نقوی و همکاران) در سال ۱۳۸۲ در ایران، سالیانه ۱۱۳۰ نفر (۴۵۰ زن و ۶۸۰ مرد) به علت سرطان کولورکتال در کشور فوت می‌کنند. میزان مرگ ناشی از سرطان کولورکتال، ۲ در هر ۱۰۰۰۰ نفر (۱/۳ در ۱۰۰۰۰ زن و ۱/۹ در ۱۰۰۰۰ مرد) می‌باشد (۵).

انتظار می‌رود شیوع سرطان کولورکتال به علت بروز بالا و رو به افزایش آن و همچنین افزایش نسبت بقا، یک مسئلۀ عمده

سرطان کولورکتال، یک بیماری کشنده و نسبتاً شایع (۵۰۰۰ مورد جدید در سال در ایران) است (۱ و ۲). میزان بروز استاندارد شده سنی سرطان کولورکتال در ایران در مردان در سال ۱۳۸۲ شمسی (۲۰۰۴ میلادی)، ۱۳۸۳ (۲۰۰۵ میلادی) و ۱۳۸۴ (۲۰۰۶ میلادی)، به ترتیب ۹/۲۷، ۹/۶۴ و ۹/۹۰ در هر ۱۰۰۰۰ مرد ایرانی و ۹/۱۲، ۹/۴۷ و ۹/۱۳ در هر

*نویسنده مسئول مکاتبات: دکتر محمد اسماعیل اکبری؛ تهران، بیمارستان شهدای تجریش، مرکز

تحقیقات سرطان دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی؛ پست الکترونیک: info@crc.ir

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۸۷/۴/۸

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۸۷/۵/۲۲